

**MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMAI
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI INTÉZET**

INDOKLÁS

a 2008 évi költségvetési beszámolóhoz

Budapest
2009. február 23.

I. Szakmai tevékenységek alakulása

Az MTA Közgazdaságtudományi Intézet feladatai 2008-ban

A KTI 2008-ban a 2008-2012 évekre kialakított kutatási stratégiájának megvalósításából adódó célokkal folytatta kutatásait, teljesítette a kutatási szerződésekből és megállapodásokból vállalt kötelezettségeit. Legfőbb feladatai a Verseny és szabályozás, valamint a Munkaerőpiaci Tükör 2008. évi kötetének összeállítása, az Európai Bizottság 6. és 7. keretprogramja által támogatott kutatási projektek időarányos teljesítése, az MTA-MeH kutatási feladatának befejezése, valamint az alacsony képzettségűek foglalkoztatását elemző hosszú távú kutatás lezárása és a kutatási eredmények megjelentetése voltak.

A piac és vállalatelméleti kutatások területén vizsgálták a fogyasztói döntéseket a viselkedési közgazdaságtan szemszögéből, elemezték a szolgáltató-váltás feltételeit és tényezőit, különös tekintettel a váltási költségekre. Áttekintették a földgázellátásban bekövetkezett modellváltást, a közüzemi és a versenyszféra éveken át tartó együttélésének megszűnését és a szabadpiaci földgáz-értékesítés feltételeinek alakulását. Elemezték a hálózatos szolgáltatások közül utolsóként liberalizálódó postai szolgáltatások új szabályozási rendszerének kialakulását. A gázolajpiacon vizsgálták, hogy versenyeznek-e az európai kormányok a gázolaj jövedéki adókulccsal a nagyobb adóbevételekért, és ha igen, befolyásolja-e az országok mérete kormányaik adóztatási stratégiáját. A makrogazdaságtan területén a vállalati bérmeghatározás folyamatát, a magyar vállalatok nemzetközivé válásának vállalati termelékenységre gyakorolt hatását, a rejtett gazdaságban való részvétel csökkentésének kormányzati eszközeit elemezték. Az oktatásgazdaságtani kutatások terén arra a kérdésre keresték a választ, hogy az önkormányzatok közötti különbségeknek mekkora szerepe van a diákok és tanárok összepárosításában az általános iskolai oktatásban. Kutatták továbbá a jóléti állam és az oktatási intézményrendszer kapcsolatát, az intézmények társadalmi egyenlőségre és oktatási eredményességre gyakorolt hatását, vizsgálták a közoktatási intézményrendszer finanszírozási kérdéseit. A munkapiac területén a szakmunkások helyzete, a munkapiaci diszkrimináció, a kognitív és nem kognitív tulajdonságok munkapiaci sikerességben való szerepe, a kormányok privatizációs döntései, a fenntartható nyugdíjrendszer kerültek a fókuszba. A globalizáció, EU integráció kutatások során vizsgálták a szolgáltatások külkereskedelmének tovaterjedő hatásait, 29 volt szocialista gazdaságra kiterjedően elemezték az ágazaton belüli kereskedelmet, előretekintési módszer alkalmazásával felvázolták az európai egyetemek jövőképét. Az agrárgazdaságtan csoport főbb kutatásai a nemzetközi agrárkereskedelem, a tej termékpálya, az integrált vidékfejlesztés területén zajlottak. A közösségi gazdaságtan témában a transznacionális vállalatok munkaügyi kapcsolatokra gyakorolt hatását vizsgálták.

Ebben az évben is megrendezte a kétnapos Nyári Műhelyt, a sziráki munkatudományi konferenciát, a „Transition in Agriculture – Agricultural Economics in Transition” című nemzetközi konferenciát. Kéthetente tartott szemináriumsorozatának eladói között idén Nobel díjas közgazdászt is köszönhetett. A Gazdasági Versenyhivatallal társszervezői voltak az Association of Competition Economics (ACE) Budapesten tartott éves konferenciájának. Két online műhelytanulmány sorozatot jelentet meg, a Budapesti Munkagazdaságtani Füzeteknek 9 száma, a Műhelytanulmány sorozatnak 28 száma jelen meg az évben.

Véleményezték a Nemzeti Reformprogram 2008-2010 c. dokumentumot, valamint az Új Magyarország Fejlesztési Terv támogatásainak megalapozásához szükséges 2009-2010-es akcióterveket. Részletes véleményt fogalmaztak meg a KSH társadalmi haladás indikátorairól. Dél-koreai állami vezetőkből álló delegációt fogadott.

OTKA, NKTH, GVH témái mellett sikeresen szerepelt az Európai Unió 7. keretprogramban meghirdetett pályázaton. Jelenlegi 4 nyertes pályázata mellett további négy van elbírálás alatt.

II. A gazdálkodás alakulása 2008. évben

II.1. Szervezeti változások bemutatása

A 2.253/81/1954. Mt. Határozattal alapított Közgazdaságtudományi Intézet tevékenységét továbbvivő és kiterjesztő Közgazdaságtudományi Kutatóközpont 1997. december 31-ével történő létrehozásáról a Magyar Tudományos Akadémia 1997. decemberi közgyűlése határozott. Nevét a Magyar Tudományos Akadémia 2004. május 4-i határozata MTA Közgazdaságtudományi Intézetre változtatta.

Az Intézet önálló jogi személy, önállóan gazdálkodó köztestületi költségvetési szerv. Szervezeti felépítését az 1998. márciusában jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza. A 2008. évben szervezetében változás nem történt.

II.2. Gazdálkodási környezet alakulása, pozitív és negatív hatások

Módosultak a gazdálkodást szabályzó jogszabályok 2006. január 1-től. A 319/2005.(XII.26.) kormányrendelet módosította a 249/2000.(XII.24.) Kormányrendeletet és a 217/1998.(XII.30.) kormányrendelet módosult paragrafusai befolyásolták az Intézet 2008. évi pénzügyi-gazdasági eseményeit.

Az intézet forrásait a feladatok teljesítése érdekében előfinanszírozások terhelték/terhelik. A folyó kutatások közötti kereszt finanszírozások jelentős adminisztrációs többletfeladatot jelentenek a gazdasági szakterületnek.

Az intézet a közbeszerési törvény központosított közbeszerzés hatálya alá tartozik, ennek érdekében kialakítottuk közbeszerzési szabályzatunkat és az ebben foglaltaknak megfelelően hajtottuk végre beszerzéseinket.

Kutatási pályázati észrevételek

Az OTKA pályázatok elbírálása változatlanul lassú, hosszú idő telik el a beadástól a végső döntésig.

Az Akadémia és minisztériumok közös (MTA-MEH,) kutatási pályázatok elbírálása a közbeszerzési eljárásnak köszönhetően formailag átlátható.

A nemzetközi pályázatok során szerzett tapasztalatok kedvezőbbek. Az EU pályázatainak elbírálási folyamata követhető, a határidők előre ismerhetők és azokat általában be is tartják. A nemzetközi pályázatok egyértelművé teszik, hogy a pályázati tevékenység csak akkor lehet sikeres, ha azt megelőzi és alátámasztja a nemzetközi kutatói hálózatban való aktív együttműködés és rangos publikációs tevékenység.

II.3. Kiadási – bevételei előirányzatok alakulása

a.) előirányzat módosítások okai

Eredeti előirányzathoz viszonyítva **505.332** E/Ft-tal növekedett előirányzatunk a következő bontásban:

Megnevezés	E/Ft
1.) Kormányzati hatáskörben	22490
2.) Fejezeti hatáskörben	329 245
3.) Saját hatáskörben	153 597
Összesen	505 332

Kormányzati Hatáskörben

Ügyirat száma	Tárgy	Szem.jutt E/Ft	M.adót terh.E/Ft	Egyéb E/Ft	Összes E/Ft
26458/08	céltartalék átcso.	6688	2140		8828
27323/08	2008. évi illetményem.t.	7958	2546		10504
28960/08	Eseti ker.kieg. elsz.	97	31		128
29043/08	Eseti ker.kieg. elsz. II.ü.	1440	461		1901
27606/08	2008.évi ker.kieg.tám	855	274		1129
	Összesen	17038	5452	0	22490

Intézeti hatáskörben

Ügyirat száma	Tárgy	Szem.jutt E/Ft	M.adót terh.E/Ft	Egyéb E/Ft	Összes E/Ft
303720/08	Többletbevétel miatti ei. mód	18000	5760	8365	32 125
303704/08 Maradvány igénybevétel	Maradvány átvétel	27372	2183	22539	52 094
303707/08	Maradvány igénybevétel			26	26
303708/08	Átcsoportosítás			135	135
303711/08	Maradvány átvétel			49090	49 090
303718/08	Átcsoportosítás			957	957
27226/08	Többletbevétel miatti ei. mód			19170	19 170
	Összesen	45 372	7 943	100282	153 597

Felügyeleti hatáskörben

Az Intézet a fejezeti kezelésű előirányzatokból megpályázott és elnyert keretekhez felügyeleti szervei előirányzat módosítással jut. Ilyen például a „Fiatal kutatók pályázatos támogatása”. A jogszabályi változásokból eredően megnőtt a pótelőirányzatok száma, mivel államháztartáson belülről érkező támogatások csak a fejezeten keresztül érkehetnek.

Ügyirat száma	Tárgy	Szem.jutt E/Ft	M.adót terh.E/Ft	Egyéb E/Ft	Összes E/Ft
29108/08	Többletbevétel miatti ei. mód			5491	5 491
303701/08	Maradvány átvétel			460	460
303702/08	Maradvány átvétel			630	630
303723/08	Többletbevétel miatti ei. mód			8000	8 000
303724/08	Maradvány átvétel			1000	1 000
27369/08	Többletbevétel miatti ei. mód			3126	3 126
27625/08	Többletbevétel miatti ei. mód			15328	15 328
26353/08	Intézményi I. ütem	3943	633	7146	11 722
26534/08	Intézményi OTKA	3123	605	8449	12 177
26657/08	PM-MTA			600	600
26667/08	EU és hazai önrész			15750	15 750
26983/08	Ifj. Nemz. konf.			100	100
27085/08	Intézményi OTKA			4400	4 400
27743/08	Intézményi OTKA	62	14	1124	1 200
27450/08	Fiatal kutatók ill. és p.	-149	-47		-196
27592/08	OTKA pály. tám.	250	56	1194	1 500
28120/08	MEH-MTA VI. megáll.	15765	5049	19186	40 000
28211/08	MEH VI. 7 A magyar Eu	4583	732	4685	10 000
28238/08	Egyensúlyi tart. visszar.			9564	9 564
28314/08	EU és hazai önrész			750	750
28590/08	2008. évi fiatal kut.	525	174		699
28894/08	OTKA pály. tám.	610	162	3598	4370
28911/08	EU és hazai önrész			-659	-659
29152/08	KFB-018 ei. átadás			377	377
29216/05	egyszeri beruh. tám.			4430	4430
29380/08	SZMM-MTA			20520	20520
29108/08	Többletbevétel miatti ei. mód	38480	12305	9509	60294
303705/08	Maradvány igénybevét.			49089	49089
303713/08	Maradvány igénybevét.			48523	48523
	Összesen	67 192	19 683	242 370	329 245

b.) Tényleges teljesítés és az eredeti előirányzat közötti eltérés

Kiadások	Eredeti E/Ft	Teljesítés E/Ft	Különbség E/Ft
Személyi juttatás	268 368	374 880	106 512
Munkaadókat terh. járulékok	81 450	111 053	29 603
Dologi kiadások	0	256 174	256 174
Támogatásért.mük.k	0	2 235	2 235
Felhalmozás kiadásai	3910	15 543	11 633
Pénzmaradvány átadás	0	161	161

Ebben az évben is a dologi kiadásoknál mutatkozik a legnagyobb eltérés. Az itt jelentkező hiányt a pályázati pénzek terhére történt kifizetésekkel, illetve a pályázati pénzek „elvonásaiból” pótoljuk.

Bevételek	Eredeti E/Ft	Teljesítés E/Ft	Különbség E/Ft
Intézményi működési bevételek	9 612	102 016	92 404
Költségvetési támogatás	300 592	460 386	159 794
Támogat. értékű működési bevételek	32 124	138 989	106 865
Támogat. értékű felhalmozási bevételek	0	12 052	12 052
Egyéb мүк.c. pénzeszköz átvétel	11 400	65 297	53 897
Előző évi ei. mar. átad.	0	56 248	56 248

Az eredeti előirányzathoz viszonyítva a bevételeknél mutatkozó különbség az év közben kötött szerződésekből adódik.

c.) Az intézmény által kiemelésre érdemes megjegyzések a bevételi és a kiadási tételekre

Eredeti költségvetési támogatás

A módosított támogatás **505.332 E** Ft-al több volt, mint az eredeti költségvetési támogatás .

Megnevezés	E/Ft
Személyi juttatás	129 602
Munkaadókat terhelő járulékok	33 078
Egyéb	342 652

Könyvtárral kapcsolatos kiadások:

A tudományos folyóiratok előfizetése, valamint könyvek vásárlása ebben az évben **5.012 E** Ft-ot tett ki.

Dologi kiadásaink egyes tételeinek összehasonlítása az előző évhez viszonyítva

Megnevezés	2007. évi E/Ft	2008. évi E/Ft
Irodaszer	2 785	2 321
Telefon	4 576	5 164
Üzemeltetés	15 091	15 813
Könyv, folyóirat, információhordozó	8 398	6 037
Kiküldetés	13 537	21 784

Bevételek alakulása

- intézményi működési bevétel

Megnevezés	E/Ft
Allami feladatok ellátása során létrehozott áru- és készletértékesítés.	22829
Szolgáltatások ellenértéke	49832
Továbbszámlázott szolgáltatás bevételei ÁH-n kívülre	1122
Bérleti díjbevétel	3174
Egyéb bevétel	464
Általános forgalmi adó bevételek	24542
Immat javak, gépek ért.	47
Kamat bevételek	6
Intézményi működési bevételek	102016

- Támogatás értékű működési bevétel

Megnevezés	E/Ft
- OTKA	38269
-elkülönített állami pénzalap	16853
- MTA –MEH	83867
- felhalmozási bevétel központi ktg-i szervtől	12052
Összesen	151041

- Egyéb pénzeszköz átvétel

Megnevezés	E/Ft
- SZMM	56248
- Non profit szervezettől	18588
- pénzeszköz átvétel külföldről - Cerge	6931
- pénzeszköz átvétel EU	39778
Összesen	121545

d.) Személyi juttatásokkal kapcsolatos előirányzat módosítások

Személyi juttatási keretünk az eredeti előirányzathoz viszonyítva **129 602** E/Ft-tal növekedett.

Személyi juttatási keretünk támogatásból **10 726** E/Ft-tal nőtt. Kutatói pályázatok miatt **118.876** E/Ft-tal nőtt a személyi juttatási előirányzatunk.

II.4. Vagyoni helyzet alakulása

a.) Beruházás

	E/Ft
2008. évben	Intézményi keretből 27 750

- Intézményi keretből

Mennyiség	Megnevezés	E/Ft
24 db	Számítógép	2 890
9 db	Notebook	1 878
3 db	Nyomtató	623
1 db	Monitor	246
1 db	Szervergép	1 724
9 db	Vagyonértékű jog	2 301
2 db	Projektor	506
1 db	Mobiltelefon	104
2 db	Klimaberendezés	597

- „0” számlaosztályba átvezettünk

Megnevezés	E/Ft
számítástechnikai eszközt	13 550
immateriális javakat	194

Az intézet eszközeire vonatkozóan egyedi értékelést hajtott végre, melyek összességét nézve jelentéktelen nagyságú az eltérés a piaci és a könyvszerinti érték között, így nem számoltunk el érték veszteséget.

c.) Egyéb

Az intézet nem rendelkezik részesedéssel. Befektetett pénzügyi eszközei között munkáltatói lakáskölcsön állományát tartja nyilván.

- Lakásépítési alapba 1 fő visszafizetett 2 E/Ft-ot.

II.5. Előirányzat-maradvány alakulása

Az Intézet 2008. évi előirányzat-maradványa **127.755** eFt., kutatási programokkal kapcsolatos, kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

Megnevezés	E/Ft
Pénzmaradvány	127 352
Egyéb aktív pénzügyi elszámolások	642
Egyéb passzív pénzügyi elszámolások	
Összesen	127 994
Előirányzat-maradvány	
Kutatási programok	127994
- OTKA	35525
- NKFP	-83
- Külföldi programok	8206
- Elnöki keret maradvány	4430
- Egyéb	58556
Fiatal kutatói alkalmazások áthúzódó maradványa	9
Bevétele utáni 5 %-os befizetési kötelezettség	0
Rehabilitációs hozzájárulás	0
2007. évben kifizetett személyi juttatás áth..része	14641
2007. évben kifizetett szem.jutt. terh. áth. járulékok	3475
2007. év decemberi Áfa	3235
Összesen	127994
Önreviziós tételek	-239
Összesen	127755

- Az Intézmény kiegészítő tevékenysége:

Szobáinak bérbeadása, valamint a társintézeteknek végzett xerox készítés.

II.6. Vállalkozási tevékenység alakulása

Intézetünk vállalkozási tevékenységet nem végez.

II.7. Létszám változás okai

2008 évben az Intézetből 1 fő nyugdíjazás. Az állás betöltése megtörtént.

2008. évi elfogadott létszámkeretünk 72 fő, ebből 48 fő kutatói, 24 fő adminisztratív munkakör.

Ebben az évben 1 fő kutató volt fizetés nélküli szabadságon, 1 nem kutató GYED-en.

II.8 Átlagkeresetek alakulása

Az Intézet 2008.12.31.-i létszámának az összetétele végzettség szerint 65 fő felsőfokú végzettségű és 7 fő középfokú végzettségű. A 48 fő kutatóra a kutatói illetmények megállapítására a Kjt.tv. 2 sz. melléklete vonatkozik, amely szerint a tudományos munkatársak illetménye az egyetemi tanári munkakör 1. fizetési fokozatához tartozó garantált illetmény arányában kerül meghatározásra.

A szöveges indoklás a kiegészítő melléklet számszaki tábláival együtt, a valóságos helyzetet tükrözően mutatja be az Intézet 2008 évi feladat ellátását és gazdálkodását.

Kérem a 2008. évi költségvetési beszámoló elfogadását.

Budapest, 2008. február 22.

Domoki Gabriella
gazdasági ig.h.

Tartalomjegyzék :

I. Szakmai tevékenységek alakulása.....	2
Az MTA Közgazdaságtudományi Intézet feladatai 2008-ban.....	2
II. A gazdálkodás alakulása 2008. évben.....	3
II.1. Szervezeti változások bemutatása.....	3
II.2. Gazdálkodási környezet alakulása, pozitív és negatív hatások.....	3
II.3. Kiadási – bevételi előirányzatok alakulása.....	4
II.4. Vagyoni helyzet alakulása.....	8
II.5. Előirányzat-maradvány alakulása.....	9
II.6. Vállalkozási tevékenység alakulása.....	10
II.7. Létszám változás okai.....	10
II.8. Átlagkeresetek alakulása.....	10